

TANTÁRGYI TELJESÍTMÉNY A FITTSÉGI MUTATÓK ÖSSZEFÜGGÉSÉBEN

T-8

Thür Antal

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem, Neveléstudományi Doktori Iskola

Kulcsszavak: fittségi mutatók; tantárgyi teljesítmény; matematika; szövegértés

A NETFIT országos mérései alapján a vizsgált korosztály magas százaléka túlsúlyos, közel egyharmaduk elhízott (Csányi et al., 2018, 2019). A mindennapos testnevelés sem jelentett megoldást az inaktív életmódot folytató tinédzserek esetében (Bognár, 2019), akik a kompetenciamérésen is alulteljesítenek, és nehezen motiválhatóak. Már Piaget hangsúlyozta a mozgás szerepét a kognitív funkciók tekintetében, és ez a nemzetközi szakirodalomban a jelenkorban is kirajzolódik (Sibley & Etnier, 2003; Van der Niet et al., 2015; Yangüez et al., 2021), ugyanakkor nem kap fontosságának megfelelő kiemelt szerepet, és nincs egységes kialakult szemlélet sem. Hazánkban újdonság egy sportlétrarendszer és a hozzá kapcsolódó módszerek, amelyek a fizikai mutatók és a matematika műveltségterületen történt intervenció kapcsán is összefüggést mutatnak (Kertész et al., 2020). A mozgás – feltételezésünk alapján – direkt és indirekt módon is összefüggésben van nemcsak a fittségi mérések, hanem a kognitív funkciók kapcsán is.

Egy megyeszékhely két köznevelési sportiskolájának tanulóit vizsgáltuk. A MOB és EMMI köznevelési sportiskolai programjának célja a sokszínű képzés formáján keresztül a tanulók fizikai mutatójának javítása, a sportágspecifikusság kialakítása (Lehmann, 2011), de a magasfokú mozgásműveltség kapcsolatban van a kognitív készségekkel és a tantárgyi teljesítménnyel is. Ötéves időintervallumban monitoroztuk a fizikai mutatók összefüggéseit a kompetenciamérés matematikai és szövegértési pontszámaival és érdemjegyeivel, és eredményeink alapján a fizikailag aktívabb csoportok a tantárgyi teljesítményben is előrébb tartanak.

A sportosztályok statisztikai próbákkal igazoltan jobban teljesítettek, és ez a mozgás komplex szerepét igazolja a kognitív funkciók aspektusából is. Az aktív mozgás, a versenyszerű sport pozitívan befolyásolta az általunk vizsgált műveltségterületeken az eredményeket, ezért fontos, hogy kiemelt figyelmet kapjon az oktatásban. Az ingerszegény, székhez kötött oktatást fel kell hogy váltsa a mozgással egybekötött tanítás, amely nemcsak motiváló, hanem a tanulói kompetenciák, illetve a fittségi állapot kapcsán is fejlődést hozhat.